

॥ ५ ॥ जानंती दिष्ट्या देवेन रामदूतं मां जानंती यदि पृच्छसि रावणशंकां त्यक्त्वा तदा त्वया यानि संस्थानादीनि पृष्ठानि यथाच मया लक्षितानि दृष्टानि तानि सर्वाणि वदतो
मत्तः शृणु ॥ ६ ॥ ७ ॥ रूपदाक्षिण्यसंपन्नः प्रसूत इति ॥ जन्मना सहैवोक्ता वक्ष्यमाणाश्च गुणा जाता इत्यर्थः ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ रामो भामिनिलोकस्येति ॥ सर्वस्य कर्ता हर्ता भर्ता चे
ति शेषः ॥ अनेन सृष्टिस्थितिसंहारकर्तृत्वरूपं ब्रह्मलक्षणं रामस्योक्तं गूढं ॥ एवं ज्ञानं तत्क्षणं भगवतैव स्वमायातिरस्करणी निरासात् इति बोध्यं ॥ लोकस्य मर्यादानां वर्णा
श्रममर्यादानां कर्ता भगवदवतारत्वात् ॥ कारयिता कालात्मना अवतीर्णरूपेण चातुर्वर्ण्यरक्षिता च ॥ ११ ॥ अतएवार्चिष्मान् आदित्यरूपः सन् अर्चितस्त्रैर्वर्णकैरिति शे

एवमुक्तस्तु वैदेत्याह नूमान्मारुतात्मजः ॥ ततो रामं यथा तत्त्वमाख्यातुमुपचक्रमे ॥ ५ ॥ जानंती वत दिष्ट्या मां वैदेहि परिपृच्छसि ॥ भर्तुः
कमलपत्राक्षि संस्थानं लक्ष्मणस्य च ॥ ६ ॥ यानि रामस्य चिह्नानि लक्ष्मणस्य च यानि वै ॥ लक्षितानि विशालाक्षिवदतः शृणु तानि मे ॥
॥ ७ ॥ रामः कमलपत्राक्षः पूर्णचंद्रनिभाननः ॥ रूपदाक्षिण्यसंपन्नः प्रसूतो जनकात्मजे ॥ ८ ॥ तेजसादित्यसंकाशः क्षमया पृथिवीस
मः ॥ बृहस्पतिसमो बुध्याय शसावासवोपमः ॥ ९ ॥ रक्षिता जीवलोकस्य स्वजनस्य च रक्षिता ॥ रक्षिता स्वस्य वृत्तस्य धर्मस्य च परंतपः
॥ १० ॥ रामो भामिनिलोकस्य चातुर्वर्ण्यस्य रक्षिता ॥ मर्यादानां च लोकस्य कर्ता कारयिता च सः ॥ ११ ॥ अर्चिष्मानर्चितोत्यर्थं ब्रह्म
चर्यव्रते स्थितः ॥ साधूनामुपकारज्ञः प्रचारज्ञश्च कर्मणां ॥ १२ ॥ राजनीत्यां विनीतश्च ब्राह्मणानामुपासकः ॥ ज्ञानवाञ्छीलसंपन्नो वि
नीतश्च परंतपः ॥ १३ ॥ यजुर्वेदविनीतश्च वेदविद्भिः सुपूजितः ॥ धनुर्वेदे च वेदे च वेदांगेषु च निष्ठितः ॥ १४ ॥

र्वादि वर्जनपूर्वकमृतगमनलक्षणे स्थितः ॥ वस्तुतस्तु गार्हस्थ्येऽपि अस्वलितरेताः ॥ मनः संकल्पेनैव दैव्यारतिप्रीतेः संतानस्य च संपादनमिति भावः ॥ साधूनामुपकारज्ञः उपकर्त
व्यकालज्ञः ॥ कर्मणां स्वरूपस्यानुष्ठानस्य च तत्त्वज्ञाता ॥ १२ ॥ ब्राह्मणानां वसिष्ठादीनां ॥ १३ ॥ यजुर्वेदविनीतश्च चादन्येषामपि संप्रहः विनीतो निरतः ॥ १४ ॥